

A talajvizsgálatok helyzete Franciaországban – piaci lehetőségek innovatív vállalkozásoknak

Az Agence Fargo-RDN sajtóügynökség szervezésében mutatkozott be a szakma képviselőinek az AgroExperts vállalkozás – a cég azt igyekszik kihasználni, hogy egyre nagyobb az igény a precíziós és fenntartható gazdálkodást segítő eszközök – ideértve a szaktanácsadást is – iránt. Az [AgroExperts](#) egyből egy innovatív termékkel is megjelent a piacon, a gazdálkodók számára kifejlesztették a Master Analyse®-t, amivel a korábbi hasonló termékektől eltérően a cég teljes talaj-analízist kínál. A három évtizedes talajvizsgálati tapasztalattal rendelkező cégtulajdonos, Bertrand Garel szerint a legtöbben elkövetik azt a hibát, hogy csak a fő tápanyagokat vizsgálják, miközben elhanyagolják az oligo-tápanyagokat, holott például egy hektáron 100 grammnyi rézhiány akár nagyon komoly termésdepressziót is okozhat. Az ő eljárásuk erre kínál megoldást – az elemzés pontosságát növelendő javítottak a talajminta-vételezési eljáráson is, továbbfejlesztve az eddig használt eszközöket. Az AgroExperts eljárása a szokásos 10-15 helyett 22 szempontból vizsgálja a talajt, ahol kiemelt helyen vannak az oligo-tápanyagok. Az eredmények fényében javasol a Master Analyse® az adott parcellára és a tervezett növénykultúrákra adaptált tápanyag-gazdálkodási tervet.

Mivel a piacon számos hasonló – ám talán nem ennyire innovatív - termék van, így nagyon fontosnak tartják az árat, ezért célkitűzésük, hogy nagyon részletes talajanalízist kínáljanak nagyon versenyképes áron (*proposer des analyses de terres tres completes a un prix ultra compétitif*). A francia piacon ugyanis az általánosan használt árak egyelőre gyakorlatilag fékezik a talajvizsgálaton alapuló tápanyag-gazdálkodást, mivel a külföldi (holland, német) gyakorlathoz képest kevés, nem kellően részletes vizsgálatot végeznek viszonylag drágán.

Bertrand Garel hangsúlyozta, Franciaországban hagyományosan kétféle talajvizsgálatot végeznek, az egyik kifejezetten a nitrogénre (és annak különböző megjelenési formáira) fókuszál, a másik az úgynevezett „standard” vagy globális tápanyag-vizsgálat. Ami meglepő, hogy míg Európa legtöbb országában vagy akár az USA-ban egyre nő a talajvizsgálatok száma, a franciáknál ez az elmúlt tíz évben csökkenést mutatott. A nitrát-direktíva életbe lépésével a nitrogén-vizsgálatok száma növekedésnek indult, ez azonban önmagában nem elegendő ahhoz, hogy a gazdálkodást érdemben segíteni lehessen. A francia piac egyébként is komoly problémákkal kénytelen szembesülni:

- nagyon sok a kifejezetten kisméretű, érdemi átalakulásra, innovációra, hatékonyságnövelésre vagy egymás közötti szerveződésre képtelen laboratórium,
- nincs érdemi ipari és stratégia szemlélet,
- az elmaradt laborfejlesztések és a technikailag túlhaladott laboreszközök miatt a fajlagos költségek magasak,
- a kereskedelmi rendszer archaikus, nincs érdemi és differenciált kínálati stratégia,
- a nem kellően magas számú vizsgálatból nem lehet az állandó költségeket hatékonyan kigazdálkodni és kínálati pozíciót kialakítani.

Mindez azt eredményezte, hogy a francia piacon ma érdemben öt cég van jelen talajanalízissel, ezek közül három bír országos lefedettséggel, ebből a háromból pedig a legnagyobb tudhatja magának a piac felét.

A Master Analyse® program modellezésre egyelőre nem alkalmas, noha tagadhatatlan, hogy a növények egyes tápanyagokhoz való hozzáférését ezek egymáshoz viszonyított aránya is képes befolyásolni, ez pedig kihat a termés hozamra is. Tapasztalatai szerint egyelőre

modellezni pillanatnyilag a nitrogént lehet és érdemes, erre van ugyanis igény a gazdák részéről – ezen a területen azonban számos jó eljárás van már a piacon.

Magától értetődően a cégvezető számít a nagy tápanyag-forgalmazókkal való együttműködésre is, de a gazdálkodókkal való közvetlen kapcsolatra is nagy hangsúlyt fektet. Az induláshoz komoly segítséget kapott az [OSÉO](#)-tól is, ami az innovatív kisvállalkozásokat és általában a vállalati innovációt támogató állami ügynökség.

Bertrand Garel megjegyezte, a jogszabályi háttér változása miatt kedvezően változott a gazdálkodók és a tápanyag-forgalmazók magatartása is, egyre inkább tudatos szemléletről lehet beszélni.

Ami a kutatással – és ezen belül is a legnagyobb országos kutatóintézeti hálózattal, az INRÁ-val kapcsolatos viszonyát illeti, az intézményt kiváló kutatási eredményeket elérőnek tartja, úgy az általános talajtermékenység, mint a talajban élő mikroorganizmusok vizsgálata terén. Hozzátette, korábban az INRA is jelen volt a piacon talajvizsgálati tevékenységgel, ám mivel költségvetési intézményről van szó más költségekkel, idővel főlhagyott ezzel, hogy ne érje a tisztességtelen verseny vádja. Sajnálatos viszont, hogy a talajélet vizsgálatában elért nagyon jó eredményeivel még nem tudott semmilyen formában kilépni a piacra – akár egy spin-off cégen keresztül vagy más formában -, pedig erre hatalmas kereslet lenne. Sajnos pontosan az INRA költségvetési intézmény jellegéből eredő szervezeti komplexitása és lassúsága az, ami miatt a kutatóintézet nem tud olyan gyors és adekvát válaszokat adni a piac kihívásaira, igényeire, mint amikre szükség lenne.

Somogyi Norbert, Párizs